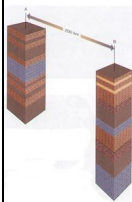

METODE U STRATIGRAFSKOJ GEOLOGIJI II.

Fosili i fosilizacija

~ moguće je odrediti
relativnu starost u svakom
stupu

Wicander & Monroe, 2004, Thomson

- ukoliko su nazočni, starost se može odrediti *fosilima*
- u sedimentnim stijenama i nekim akumulacijama piroklastičnog materijala

~ važnost:

~ danas jasno da su kosti, zubi ili školjke u stijeni ostatci nekadašnjih živih organizama

---

Postanak fosila

~ ostatci organizama: sadrže uglavnom skeletalne elemente - kosti, zubi, ljušture

~ fosilni tragovi: naznake organske aktivnosti

~ koprolit:

~ najbolje se sačuvaju fosili čvrstoga kostura, te organizmi koji su živjeli u okolišu u kojemu je bilo moguće zatrpavanje

~ fosile uništava bakterijsko raspadanje, fizikalni procesi, strvinari i metamorfizam stijena

---

~ neizmijenjeni ostatci:
~ izmijenjeni ostatci:
~ fosilni zapis, kao zapis nekadašnjeg života, mora biti analiziran i interpretiran

---

Fosili i vrijeme
~ relativno datiranje fosila počelo koncem 19. stoljeća u Engleskoj i Francuskoj
~ *William Smith (1769-1839)*

~ pretpostavio koji bi se fosili mogli naći na mjestima na kojima nije istraživao

---

~ utemeljitelji *principa fosilne sukcesije* (slijeda):

~ primjena: ako uspoređujemo stijene koje sadrže slične fosilne zajednice možemo pretpostaviti da su one relativno iste starosti

---

~ utemeljitelji *principa fosilne sukcesije* (slijeda):

~ primjena:
- ako uspoređujemo stijene koje sadrže slične fosilne zajednice možemo pretpostaviti da su one relativno iste starosti

---

Apsolutna starost

~ određuje se radiometrijskim datiranjem

~ radioaktivni raspad

~ tri glavna tipa radioaktivnog raspada

---

a) alfa raspad:
b) beta raspad:
c) hvatanje elektrona:
~ mjerenje vremena poluraspada:

~ ugljik-14 - vrlo brzo se raspada u dušik-14
~ vrlo korisna metoda za mjerenje vremena relativno recentne prošlosti

---

~ Fission-track datiranje
~ emisija djelića atoma rezultira iz spontanog raspada urana unutar minerala uništavajući njegovu kristalnu strukturu
~ problem mogućeg podgrijavanja koje rezultira u pomlađivanju stijene

---

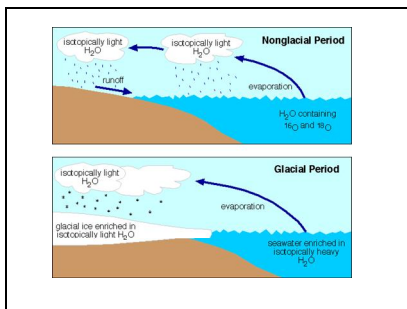

Stabilni izotopi

~ kisik - ^{18}O i ^{16}O

. ^{18}O je teži - otežana evaporacija H_2O s ^{18}O

~ ugljik - ^{12}C i ^{13}C

. fotosintetički organizmi koriste više CO_2 s lakšim ^{12}C

Magnetostratigrafija

~ proučavanje magnetskih osobina stijena

~ Cox 1969. god. objavio *tablicu geomagnetskog polariteta* za zadnjih 4,5 mil. god.

~ glavni princip magnetostratigrafije:
- za vrijeme taloženja sedimenta ili hlađenja taljevina, magnetični minerali željeznih oksida orijentiraju se prema magnetskom polju koje tada egzistira

